

Zpráva z pracovní cesty

PREPARE Gathering 2011 in Serbia

Datum: 29. 6. – 1. 7. 2011

Místo: Zlatibor, Srbsko

Účastníci z PS Mezinárodní spolupráce NS MAS ČR: J. Polášek, P. Kulíšek, A. Čarková, L. Nevečeřalová

Program jednání: v samostatném dokumentu

Obsah jednání

První den programu – 29.6.2011

Třídenní program měl za cíl představit cílovou zemi a přispět ke zvýšení zapojení místních obyvatel a organizací do rozvoje venkova a síťování.

V rámci programu prvního dne proběhly prezentace Srbského ministerstva pro zemědělství a dalších institucí zabývajících se rozvojem venkova v Srbsku (z důvodu zdržení na cestě jsme se nezúčastnili).

Odpolední program byl zaměřen na představení potenciálu (zejména pro venkovský cestovní ruch) - Místní horská úzkokolejka (Šarganska osmica) a nově vybudovaná „tradiční vesnička“ pro ubytování Drvengrad).

Foto č.1 úzkokolejka Šarganska osmica

Fotoč.2 Rekreační komplex v tradičním stylu srbského režiséra Emira Kusturici

Druhý den programu – 30.6.2011 - SKUPINA 2 (Účast L.Nevečeřalová)

V rámci druhého dne byly představeny projekty rozvoje venkova:

1. Etno vesnice “Terzica avlija”

Foto č.3 Etno vesnice „Terzica avlija“

Vesnička byla vybudována s cílem zachovat místní tradice, jedná se o rodinný podnik. Ve vesničce se nachází obchůdek s místními produkty, restaurace s tradičními pokrmy, museum – ukázka starožitných předmětů a vybavení tradičních domů, původní škola a ubytování v apartmánech v tradičních domcích s tradičním vybavením. Budovy jsou 100 let staré. Ročně toto místo navštíví 6-7 tisíc návštěvníků.

2. Potpecka jeskyně ve vesnici Zlakuse

Příklad využití přírodního bohatství pro cestovní ruch. Jedná se o jeskyni s největším vstupem na celém Balkáně. Zde je příklad dobré spolupráce v rámci cestovního ruchu mezi místními aktéry Terzica avlija, místní turistické organizace v Uzici a výrobcem keramiky.

3. Výroba keramiky „Rodina Nikitovic“

Foto č.4 Výroba keramiky „rodina Nikitovic“

Věhlasná kvalitní keramika, vhodná k přípravě pokrmů přímo na otevřeném ohni. Příklad spolupráce v rámci sdružení výrobců keramiky. Turistická atrakce – výroba keramiky tradičním ručním zpracováním - ochranná známka.

4. Zvláštní přírodní rezervace „UVAC“

Foto č. 5 Přírodní rezervace UVAC

Fotoč.6 Sup bělohlavý v rezervaci UVAC

Oblast o rozloze 8 000 ha je chráněna od roku 1971. V roce 1992 se v rezervaci vyskytovalo pouze 9 párů Supů bělohlavých dnes v roce 2011 jich je již 570 kusů. Dnes je oblast turistickou atrakcí – projížďka na lodi až 350 m hlubokým kaňonem řeky Uvac se sledování supů.

Třetí den programu – 1.7.2011 – Tématické skupiny

1. Prezentace US Aid – finančního nástroje pro rozvoj venkova v Srbsku
2. Tématické skupiny (účast L. Nevečeřalová na TWG 4 – Zapojení mládeže do rozvoje venkova)
Zapojení mladých do rozhodování o rozvoji venkova je důležité jak na úrovni místní, regionální, národní i mezinárodní a to především proto, aby zůstal zachován život na venkově a docházelo k rozvoji venkova a minimalizoval se odliv mladých do měst. Je třeba vyslyšet hlas – požadavky a přání mladých a zapojit je do strategického plánování obcí a regionů.. Zkvalitňováním služeb a infrastruktury je třeba motivovat mladé, aby zůstali žít na venkově.

Závěr

Srbsko je v současné situaci zhruba jako v ČR před 20 lety z hlediska vybavenosti, cen, služeb. Nicméně díky mnoha společným prvcích v minulosti si přejí spolupracovat s ČR – ČR zde má velmi dobré jméno.

ČR je již považována za zkušenou „EU zemi“, ze které je možné vyvážet know-how pro rozvoj venkova v zemích bývalé Jugoslávie. Je zde potenciál pro navazování spolupráce s rozvojovými organizacemi – vzhledem k absenci financování je zakládání MAS teprve na začátku.

V Úpici dne 1.8.2011

Lada Nevečeřalová